

چکیده

مقدمه: جهت بهبود کارایی در ارائه مراقبتهای بهداشتی درمانی تجزیه و تحلیل کارایی بیمارستانها به عنوان بزرگترین و پرهزینه ترین واحد عملیاتی نظام بهداشت و درمان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. روش کار: پژوهش حاضر کارایی فنی بیمارستانهای عمومی دانشگاه علوم پزشکی ایران را با استفاده از روش تحلیل فراگیر داده ها طی سالهای ۱۳۸۲-۱۳۷۵ مورد ارزیابی قرار داده است. این پژوهش از نوع توصیفی، تداومی و گذشته نگر می باشد. در این پژوهش از دو مدل با ترکیب ستانده های متفاوت جهت تعیین کارایی بیمارستانهای مورد مطالعه استفاده گردیده است. برای تعیین کارایی بیمارستانهای مورد نظر از نرم افزار DEAP2 استفاده گردید.

یافته ها: با توجه به نتایج حاصل، در مدل ۱ میانگین کارایی فنی، مدیریتی و مقیاس بیمارستانهای مورد مطالعه طی سالهای ۱۳۸۲-۱۳۷۵ به ترتیب ۰/۸۸۴، ۰/۹۴۸ و ۰/۹۳۲ می باشد. طبق نتایج حاصله در این مدل تنها یک بیمارستان کاملاً از لحاظ فنی کاراست (کارایی برابر با ۱)، کارایی فنی ۳ بیمارستان بین ۰/۹-۰/۹، کارایی فنی ۲ بیمارستان بین ۰/۸-۰/۹ و ۲ بیمارستان نیز کارایی فنی کمتر از ۰/۸ دارند.

در مدل ۲ میانگین کارایی فنی، مدیریتی و مقیاس بیمارستانهای مورد مطالعه طی سالهای ۱۳۸۲-۱۳۷۵ به ترتیب ۰/۹۴۴، ۰/۹۶۶ و ۰/۹۷۶ می باشد. طبق نتایج حاصله در این مدل سه بیمارستان کاملاً از لحاظ فنی کارا هستند (کارایی برابر با ۱)، کارایی فنی ۴ بیمارستان بین ۰/۹-۰/۹، و کارایی فنی ۱ بیمارستان کمتر از ۰/۸ است.

از نظر بازدهی نسبت به مقیاس نیز در هر دو مدل تعداد بیمارستانهای دارای بازده ثابت نسبت به مقیاس بیشتر از تعداد بیمارستانهای دارای بازده صعودی یا نزولی نسبت به مقیاس می باشد.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های مطالعه مقادیر انواع کارایی در مدل ۲ بیش از مدل ۱ می باشد که دلیل اصلی این امر افزایش تعداد متغیرها در مدل ۲ می باشد. بعلاوه مشخص گردید که بیمارستانها از طریق بهبود عملکرد و افزایش کارایی می توانند استفاده خود از نهاده ها را به طور چشمگیری کاهش داده و به تبع آن از میزان هزینه ها و ضایعات بکاهند.

کلید واژه ها: کارایی فنی، تحلیل فراگیر داده ها، کارایی مقیاس، بازده نسبت به مقیاس.